

Magazyn Edukacyjny

Przedszkola Szkoły Uczelnie

Ocena a umiejętności

Czy oceny zawsze odzwierciedlają właściwie umiejętności?
Nagroda, kara, wsparcie czy motywacja?

2

NAUKA

Sposób oceny ucznia.
Projekt edukacyjny

14

ZDROWIE

Kłamstwo to choroba
czy patologia?

20

PODRÓŻE

Wenecja
oryginalny karnawał na
wodzie

Nauka

Ocena powinna
motywować ucznia
do dalszych
postępów w pracy.

Zdrowie

Niewinne kłamstwo
a może chore
patologiczne
oszustwo?

Podróże

Walentynkowa
podróż
zakochanych w
Wenecji

Sposób oceny ucznia

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Ocenianiu podlegają:

- osiągnięcia edukacyjne ucznia;
- zachowanie ucznia.

W szkole policealnej nie ocenia się zachowania ucznia.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;

wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania – w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:

informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;

udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 10 czerwca 2015 r.

w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

Dz. U. 2015, poz. 843

www.grupahomer.pl/informator-prawny-oswiaty

udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;

motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;

dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;

umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

ustalenie kryteriów oceniania zachowania;

ustalenie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;

przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych;

ustalenie rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;

ustalenie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;

ustalenie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach

w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców, a w szkole policealnej – uczniów, o:

wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;

sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;

warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Wychowawca oddziału na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:

- warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
- warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły.

Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym.

Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- bieżące;
- klasyfikacyjne:
- śródroczne i roczne, a w szkole policealnej – semestralne,
- końcowe.

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. W szkole policealnej oceny są jawne dla ucznia.

Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. W

szkole policealnej sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi.

Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.

W szkole policealnej dokumentacja, jest udostępniana uczniowi do wglądu na jego wniosek.

Sposób udostępniania dokumentacji określa statut szkoły.

Uczeń podlega klasyfikacji:

- śródrocznej i rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej;
- końcowej.

Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz

ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminie określonym w statucie szkoły.

Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w klasach I–III szkoły podstawowej w przypadku:

obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;

dodatkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć.

Klasyfikacja semestralna w szkole policealnej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

Na klasyfikację końcową składają się:

- roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej lub semestrze programowo najwyższym,
- roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się odpowiednio w klasach programowo niższych lub semestrach programowo niższych w szkole danego typu,
- roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej.

Klasyfikacji końcowej dokonuje się w klasie programowo najwyższej szkoły danego typu, a

w szkole policealnej – semestrze programowo najwyższym.

W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:

- oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
- promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

W szkole policealnej przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują ucznia o przewidywanych dla niego semestralnych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

Śródroczne i roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a śródroczną i

roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania – wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe, która organizuje praktyczną naukę zawodu, śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu ustalają nauczyciele praktycznej nauki zawodu lub osoby prowadzące praktyczną naukę zawodu.

W szkole lub oddziale integracyjnym śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela zatrudnionego w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego.

W szkole lub oddziale ogólnodostępnym śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, a w przypadku gdy w szkole lub oddziale jest dodatkowo zatrudniony nauczyciel w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, po zasięgnięciu opinii tego nauczyciela.

W szkole w zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli i wychowawców odpowiednio zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich.

Termin ustalenia ocen określa statut szkoły.

Oceny ustalone są ostateczne. W klasach I–III szkoły podstawowej:

- oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, są ustalane w sposób określony w statucie szkoły;
- śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ocenami opisowymi.

W klasach I–III szkoły podstawowej oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.

Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej:

oceny bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródroczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane w sposób określony w statucie szkoły;

roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane według skali.

Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich albo wybranych obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.

Roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane również według skali.

Końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz końcowa ocena

klasyfikacyjna zachowania są wyrażane według skali.

Oceny bieżące oraz śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne zachowania dla:

- ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, uczęszczającego do szkoły – są ocenami opisowymi.

Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalistą ogólnopolskiej olimpiady

przedmiotowej, otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.

Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia odpowiednio w okresie lub semestrze, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.

Egzamin klasyfikacyjny, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami, a w szkole policealnej – z uczniem.

Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym, może przystąpić do niego w

dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna.

Dla ucznia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe nieklasyfikowanego z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu z powodu usprawiedliwionej nieobecności szkoła organizuje zajęcia umożliwiające uzupełnienie programu nauczania i ustalenie śródrocznej lub rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu.

Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną, z:

- jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, albo
- jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych lub zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego – może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.

Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września, a w szkole, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – nie później niż do końca marca.

Roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna.

Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, i powtarza odpowiednio klasę lub semestr.

Rada pedagogiczna, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych albo zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej, a w szkole policealnej – semestrze programowo wyższym.

Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.

Uczeń w szkole policealnej może zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uzna, że semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

Zastrzeżenia, zgłasza się od dnia ustalenia rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

W przypadku stwierdzenia, że roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:

w przypadku rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;

w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

Ustalona przez komisję roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami, a w szkole policealnej – w uzgodnieniu z uczniem.

Przepisy stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych ustalonej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5

dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

Uczeń klasy I–III szkoły podstawowej otrzymuje w każdym roku szkolnym promocję do klasy programowo wyższej.

W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia, rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I–III szkoły podstawowej, na wniosek wychowawcy oddziału po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia lub na wniosek rodziców ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału.

Na wniosek rodziców ucznia i po uzyskaniu zgody wychowawcy oddziału albo na wniosek wychowawcy oddziału i po uzyskaniu zgody rodziców ucznia rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego, jeżeli poziom rozwoju i osiągnięć ucznia rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas.

Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego otrzymał roczne, a w szkole policealnej – semestralne, pozytywne oceny klasyfikacyjne.

O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu

umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Uczeń szkoły podstawowej i gimnazjum, w tym szkoły podstawowej i gimnazjum w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i ma opóźnienie w realizacji programu nauczania co najmniej jednej klasy, a który odpowiednio w szkole podstawowej lub w gimnazjum uzyskuje ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania oraz rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas, może być promowany do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.

Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej –

na semestr programowo wyższy, powtarza odpowiednio klasę lub semestr.

Uczeń kończy szkołę podstawową, gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną, jeżeli:

w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne;

w przypadku gimnazjum – przystąpił ponadto do egzaminu gimnazjalnego.

O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Uczeń szkoły podstawowej, który nie spełnił warunku, powtarza ostatnią klasę szkoły podstawowej.

Uczeń gimnazjum, który nie spełnił warunków, powtarza ostatnią klasę gimnazjum i przystępuje w roku szkolnym, w którym powtarza tę klasę, do egzaminu gimnazjalnego.

Uczeń szkoły ponadgimnazjalnej, który nie spełnił warunku, powtarza ostatnią klasę szkoły ponadgimnazjalnej, a w szkole policealnej – ostatni semestr.

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;

posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;

posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;

nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który jest objęty pomocą psychologiczno - pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;

posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach

wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu klasy III szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.

Na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej prowadzących zajęcia z uczniem w szkole i po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia opinia może być wydana także uczniowi gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, przekazuje wniosek wraz z uzasadnieniem oraz opinią rady pedagogicznej do poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, i informuje o tym rodziców albo pełnoletniego ucznia.

Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego, zajęć komputerowych lub informatyki, na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

Projekt edukacyjny

Uczniowie gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego, który jest zespołowym, planowym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.

Dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego w przypadkach uniemożliwiających udział ucznia w realizacji tego projektu.

Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje:

- wybór tematu projektu edukacyjnego;
- określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
- wykonanie zaplanowanych działań;
- publiczną prezentację przez uczniów rezultatów projektu edukacyjnego;
- podsumowanie pracy uczniów nad projektem edukacyjnym.

Zakres projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów lub wykraczać poza te treści.

Dyrektor gimnazjum, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, ustala:

- zadania nauczyciela;
- czas realizacji projektu edukacyjnego;
- termin oraz sposób prezentacji przez uczniów rezultatów projektu edukacyjnego;

- sposób podsumowania pracy uczniów nad projektem edukacyjnym;
- inne elementy istotne dla prawidłowej realizacji projektu edukacyjnego.

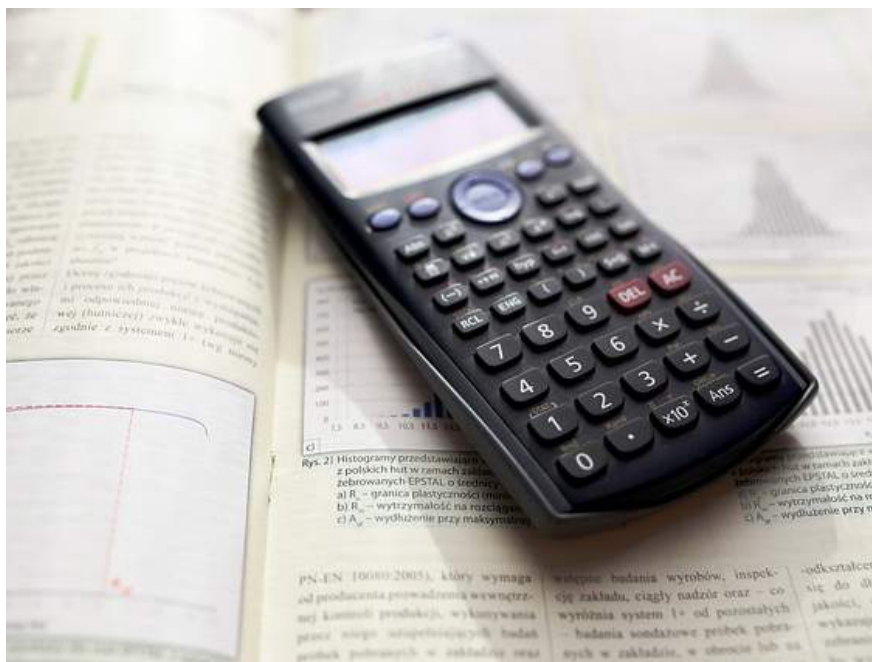
Wychowawca oddziału na początku roku szkolnego, w którym uczniowie rozpoczną realizację projektu edukacyjnego, informuje uczniów i ich rodziców o warunkach realizacji projektu.

Informację o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego oraz temat projektu edukacyjnego wpisuje się na świadectwie ukończenia gimnazjum.

W przypadku zwolnienia ucznia z realizacji projektu edukacyjnego, na świadectwie ukończenia gimnazjum w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji o udziale ucznia w realizacji projektu wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

Udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego uwzględnia się w kryteriach oceniania zachowania ucznia gimnazjum zawartych w ocenianiu wewnątrzszkolnym.

Homer Rachunkowość

grupahomer.pl

602 380 780

Prowadzenie ksiąg rachunkowych, księgi przychodów i rozchodów, rozliczenia VAT, obsługa spraw pracowniczych.

Porady prawne w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Konsultacje w zakresie podatków, kontroli podatkowej i kontroli skarbowej.

Monitorowanie płatności należności, kierowanie wezwań do zapłaty, naliczenie odsetek, windykacja wierzytelności.

Optymalizacja kosztów działalności, wskazywanie rozwiązań oszczędności.

Kłamstwo to choroba czy patologia?

Kłamstwo stanowi wypowiedź, która zawiera informacje niezgodne z przekonaniem o stanie faktycznym.

Kłamca przekazuje informacje niezgodne z prawdą, czyli z jego przekonaniem o rzeczywistości z taką intencją, aby zostały one traktowane jako prawdziwe. Kłamstwem mogą być także wypowiedzi zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, o ile autor przekazu nie ma świadomości tego faktu a zatem z jego subiektywnym odbiorem prawdy. Jak wynika z badań przeprowadzanych przez liczne grupy badaczy na różnych próbach osób badanych - można przyjmować, że około 40% ludzi nie kłamie a 60% kłamie, wśród nich - wypowiadane są kłamstwa codziennie. Inni badacze przyjmują, że każdy człowiek wypowiada dziennie między 1 a 3 kłamstwa.

Badania określające typ i sposób okłamywania pokazały częstotliwość kłamstw w następujących kategoriach:

Przyjaciele, znajomi, koledzy - rozmawiając przez telefon, Internet, chat - najczęściej
Osoby z rodziny - rozmawiając przez telefon, Internet, chat
Osoby z rodziny - rozmawiając twarzą w twarz
Osoby z pracy lub w kontaktach biznesowych -
Rozmawiając twarzą w twarz
Przyjaciele, znajomi, koledzy - rozmawiając twarzą w twarz
Osoby z pracy lub w kontaktach biznesowych - rozmawiając przez telefon, Internet, chat
Osoby których nie znasz, ale spotykasz ją okazjonalnie (sprzedawca w sklepie) - rozmawiając twarzą w twarz

Obce osoby - rozmawiając twarzą w twarz
Obce osoby - rozmawiając przez telefon, Internet, chat

Osoby których nie znasz, ale spotykasz ją okazjonalnie (sprzedawca w sklepie) - rozmawiając przez telefon, Internet, chat - najrzadziej

(Opracowanie: Katarzyna Gibek *Kłamstwo - nasze dziedzictwo czy potrzeba?* Krakowska Akademia Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych, publ. internet).

Motywacja i przyczyny

Ludzie dopuszczają kłamstwo, aby osiągnąć określoną korzyść – materialną, psychologiczną, społeczną lub polityczną, także w celu osiągnięcia zamierzonego celu (np. przedstawiciel handlowy celowo posługuje się kłamstwem, wiedząc o usterce towaru, gdyż zależy mu na jego sprzedaży), aby podnieść swoją wartość w oczach innych z powodu zaniżonego poczucia własnej wartości, aby uchronić kogoś od cierpienia (np. rodzice nie mówią dziecku o ciężkiej chorobie, aby uchronić je od większego cierpienia) oraz by zrobić komuś przyjemność (np. przed wizytą u znajomych prosimy dziecko, aby pochwaliło pokój koleżanki, ubranie lub prezent nawet, jeśli nie podoba się). Jednak zasadniczym motywem jest interes osoby, która dopuszcza się kłamstwa. Częstszym powodem okłamywania jest altruizm oraz a jedną z głównych motywacji uniknięcie konfliktu.

Fizjologia kłamstwa

Gdy kłamiemy, nasz organizm ma za zadanie zataić prawdę, odczuwa jednak dyskomfort, a umysł doświadcza dysonansu poznawczego.

Dysonans poznawczy jest charakteryzowany jako stan nieprzyjemnego napięcia psychicznego, pojawiający się u danej osoby wtedy, gdy jednocześnie występują dwa elementy poznawcze (np. myśli i sądy), które są niezgodne ze sobą. Dysonans może pojawić się także wtedy, gdy zachowania nie są zgodne z postawami.

Kłamiącego zdradzić może przyspieszony puls, chęć podrapania się po ciele (podczas kłamania na ciele powstaje specyficzny rodzaj napięcia). Inną charakterystyczną oznaką kłamcy jest zaczerwieniona twarz. Często osoba kłamiąca ucieka wzrokiem w prawą stronę, gdy zaś mówi prawdę – w lewą. Doświadczony kłamca potrafi kłamać prosto w oczy, a niedoświadczony będzie miał rozbiegany wzrok i zwężone źrenice. Wzmrożona potliwość stanowi także oznakę kłamstwa.

Twarz przekazuje dwa komunikaty: po pierwsze to, co chcemy ujawnić; a po drugie to, co chcemy ukryć. W czasie około 0,25 sekundy mimika zdradza rzeczywiste uczucia, luka, poprzez którą nieświadomie przedostają się krótkotrwałe sygnały, zdradzające stan emocjonalny, (tzw. mikroekspresja). Fałszywa emocja przejawia się asymetrycznością mimiki twarzy, podczas gdy emocja prawdziwa jest w pełni symetryczna. Zachodzi mruganie mimowolnie podczas napięcia emocjonalnego. Inaczej zachowują się nasze gałki oczne, kiedy rekonstruujemy informacje, a inaczej, kiedy konstruujemy treści. Uboga ekspresja pantomimiczna (w porównaniu z gestykulacją typową danej osoby) także może oznaczać kłamstwo. W sytuacji stresu często wzrasta tempo mówienia, ton głosu i głośność wypowiedzi.

Test D

Test D został opisany przez Richarda Wisemana w pracy *Dziwnologia. Odkrywanie wielkich prawd w małych rzeczach*. Test D polega na narysowaniu na czole za pomocą palca wskazującego swej dominującej ręki litery D.

Zadanie to można wykonać na dwa sposoby. Można narysować literę D brzuszkim skierowanym w stronę prawego oka. W tym wypadku, może ją przeczytać osoba, wykonująca zadanie ale nie osoba, która stoi naprzeciwko. Można również skierować brzuszek litery D w stronę lewego oka. W tym wypadku przeczyta ją osoba stojąca naprzeciwko, ale nie osoba, wykonująca test.

Osoby o wysokim poziomie self-monitoring rysują literę D w ten sposób, aby mogły ją przeczytać osoby stojące naprzeciwko nich – z brzuszkim skierowanym w lewo. Osoby o niskim poziomie self-monitoring rysują literę D tak, aby same mogły ją przeczytać – z brzuszkim skierowanym w prawo.

Wynik testu D określa przybliżony wskaźnik tak zwanego Self-monitoring, czyli obserwacyjnej kontroli własnych zachowań. Osoby o wysokim poziomie self-monitoring najczęściej potrafią dobrze kłamać. Osoby o niskim poziomie self-monitoring rzadziej kłamią, przez co nie mają takiej wprawy w oszukiwaniu, jak osoby o wysokim poziomie self-monitoring.

Wiseman przedstawił operacje badawcze prowadzone na naszej codzienności i wszystkich aspektach życia, które wiążą się z naszym charakterem, mentalnością. Ciekawie przedstawiają się tu eksperymenty z dziedziny psychologii sugestii. Prosty przykład: autor postanowił sprawdzić, jak na ludzi działa siła autorytetu. W tym celu zakupił mosiężne kółko do karnisza i chromowany włącznik do lampy. Pierwszej grupie ludzi wręczał owe przedmioty z prośbą, by określili czy czują coś dziwnego. Nikt nic nie czuł, bo co można czuć, dotykając

zwykłych przedmiotów? Drugiej grupie Wiseman powiedział, że jest psychologiem, który stworzył dwa przedmioty, wywołujące nietypowe doznania i teraz chce sprawdzić efekty swej pracy w praktyce. Ludzie z drugiej grupy biorąc więc kółko i włącznik, opisywali swoje najprzeróżniejsze niecodzienne doznania. Zatem było to zjawisko nazywane siłą sugestii. Wiseman w ten sposób obnażył nasze ludzkie przywary. Okazuje się bowiem, że człowiek woli oszukać siebie niż podważyć jakiś autorytet.

Paradoksy

Paradoks kłamcy zwany także paradoksem Eubulidesa lub antynomią kłamcy, mówi o niemożności zdefiniowania pojęcia prawdy w obrębie języka, do którego to pojęcie się odnosi.

Opisany paradoks (pozbawiony historycznych kontekstów) brzmi następująco: Pewien człowiek twierdzi: „ja teraz kłamię”. Jeśli zadamy sobie pytanie, czy jest on kłamcą czy też twierdzi prawdę to dojdziemy niechybnie do sprzeczności. Jeśli kłamię, to stwierdzając „ja teraz kłamię” wypowiada prawdę, a więc nie jest kłamcą. Jeśli natomiast twierdzi prawdę, to znaczy, że kłamię, bo to oznacza wypowiedziane przez niego zdanie.

Należy rozróżnić kłamstwo od fałszu (jednego ze stanów logicznych). Fałsz, to brak prawdy (obiektywnej). Natomiast kłamstwo to zdanie niezgodne z przekonaniem osoby, która je wypowiada – kłamstwo zatem jest przedmiotem zainteresowania pragmatyki. W powyższym przykładzie pojęcie „kłamać” użyte jest w znaczeniu „mówić nieprawdę”. Zdanie skonstruowane tak, że nie można z niego wywnioskować żadnej prawdy (obiektywnej), jest w oczywisty sposób fałszywe.

Źródłem paradoksu jest więc fakt, że kłamca usiłuje wypowiedzieć zdanie na temat języka, w

którym to zdanie wypowiada. Podobna przyczyna stoi m.in. za sprzecznością paradoksu klas samozwrotnych, paradoksu Berry’ego oraz paradoksu Russella.

Paradoks ten można uznać za wyjściowy dla całej grupy paradoksów, jak chociażby dla „paradoksu kartki papieru”. Polega on na napisaniu na jednej stronie kartki papieru zdania: „Zdanie na przeciwnej stronie kartki jest prawdziwe”, natomiast na odwrocie: „Zdanie na przeciwnej stronie kartki jest fałszywe” lub: „Poniższe zdanie jest fałszywe”, „Powyższe zdanie jest prawdziwe”.

Próbując rozstrzygnąć prawdziwość tych zdań, dojdziemy do podobnych sprzeczności, jak w paradoksie kłamcy.

Paradoks kłamcy obejść próbowali m.in. Bertrand Russell poprzez utworzenie teorii typów oraz Alfred Tarski w rozważaniach nad semantyką, (relacjami między znakami, w tym zwłaszcza wyrażeniami a rzeczywistością, do której znaki te się odnoszą), czego efektem było stworzenie nowej definicji prawdy.

Antynomia w zdaniach jest wynikiem stosowania prostej logiki, czy też używanego języka – jak to zauważyli pozytywiści logiczni. Paradoks powstaje, gdyż tworzące go zdanie orzeka o sobie samym. Sposobem uniknięcia tego rodzaju paradoksów w logice jest rozróżnianie języka i metajęzyka, który służy do opisu języka.

Paradoks Epimenidesa jest to problem logiczny sformułowany przez greckiego filozofa Epimenidesa z Krety. Wypowiedział on zdanie: „Kreteńczycy zawsze kłamią”. Na pierwszy rzut oka nie ma w tym żadnego paradoksu, choć zważając że Epimenides sam był Kreteńczykiem to: Skoro Epimenides jest Kreteńczykiem, to twierdząc, że wszyscy Kreteńczycy są kłamcami, sam także kłamię, czyli mówi prawdę. Paradoks ten jest wersją paradoksu kłamcy.

W rzeczywistości nie ma w tych słowach żadnego paradoksu. W momencie kiedy Epimenides wypowiada słowa: Kreteńczycy zawsze kłamią, sam nie mówi prawdy, która brzmi następująco: „Kreteńczycy nie zawsze kłamią”. Można założyć, że Kreteńczycy zawsze mówią prawdę, z jednym wyjątkiem: kiedy powiedzieli, że zawsze kłamią. Można także sądzić, że tylko Epimenides jest kłamcą, a inni Kreteńczycy mówią prawdę. Wynika to jednak ze złego przedstawienia paradoksu. Wersją, której nie można już w ten sposób wyjaśnić, jest następujące zdanie: „Niniejsze zdanie jest fałszywe”, ale nie zalicza się ono do tzw. paradoksu Epimenidesa.

Do paradoksu Epimenidesa nawiązał apostoł Paweł z Tarsu i zawarł je w Liście do Tytusa: *Powiedział jeden z nich, ich własny wieszcz: Kreteńczycy zawsze kłamcy, złe bestie, brzuchy leniwe.* Świadeństwo to jest zgodne z prawdą (według Biblii Tysiąclecia).

Paradoksalne podejście do prawdy i kłamstwa znaleźć można w postępowaniu sądowym. Procedura przesłuchania zarówno stron postępowania, jak i wezwanych świadków w procesie cywilnym, wprowadza możliwość odebrania przyrzeczenia tej treści, że osoba słuchana będzie mówić prawdę. A zatem bez przyrzeczenia osoba mówi nieprawdę a po przyrzeczeniu dopiero przestaje kłamać? Druga strona postępowania może zrezygnować z wymogu przyrzeczenia, a zatem jak interpretować takie zwolnienie, czy wówczas osoba może kłamać, czy oznacza to, że samo przyrzeczenie nie zmienia tego, że osoba mówi prawdę?

Metody wykrywania kłamstw

Wykrywanie kłamstw (wykrywanie oszustw) stanowi zespół metod określania

prawdomówności, system wykorzystujący techniki zadawania pytań w połączeniu z technologią, która rejestruje funkcje fizjologiczne badanego w celu wykrycia prawdomówności lub jej braku. Techniki te są powszechnie używane przez organy ścigania. Istnieje wiele różnych metod wykrywania kłamstw. Najpopularniejsza i najdłużej używana metoda wykorzystuje wariograf.

Obserwację mowy ciała - do metod wykrywania kłamstwa zalicza się obserwację pozawerbalnych zachowań, współtowarzyszących kłamaniu. Czasami kłamiący nieświadomie wykonują np. gesty lub mimiki, które można zinterpretować jako wskazówki fałszu w kontekście tego, co kłamiący mówi. Tego typu metody pozwalają osiągnąć skuteczność porównywalną ze skutecznością określania prawdomówności za pomocą wariografu.

fMRI jako metoda wykrywania kłamstw- funkcjonalna odmiana obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, za pomocą której mierzony jest wzrost przepływu krwi i utlenowanie aktywnej okolicy (ang. functional magnetic resonance imaging). Pokazuje zużycie tlenu przez mózg, pozwalając na identyfikację tych części mózgu, w których znajduje się go więcej, co oznacza, że są one aktywne podczas wykonywania określonego zadania. Zależność intensywności sygnału MRI od poziomu natlenienia krwii (zawartości oksyhemoglobiny) w literaturze przedmiotu jest nazywana BOLD (blood oxygen level dependent), bądź hemodynamic response - hemodynamiczną odpowiedzią BOLD. MRI rejestruje jedynie statyczny obraz struktury mózgu. Założeniem fMRI było rozszerzenie działania MRI o rejestrację zmian funkcjonalnych spowodowanych przez aktywność neuronalną. Wraz ze wzrostem tej aktywności w danym

rejonie mózgu, rośnie także zużycie we krwi energii i tlenu, który przenoszony jest w cząsteczkach hemoglobiny. W momencie dotarcia do miejsca przeznaczenia, tlen zostaje uwolniony i dociera do mitochondriów, gdzie użyty jest do produkcji ATP (magazyn energii w procesach fotosyntezy i oddychania komórkowego, zużywają go liczne enzymy, a zgromadzona w nim energia służy do przeprowadzania różnorodnych procesów, jak biosyntezy, ruchu i podziału komórki.) Cząsteczka hemoglobiny związana z tlenem, czyli oksyhemoglobina, ma właściwości diamagnetyczne i nie wpływa na czas relaksacji atomów wodoru. Po odłączeniu tlenu cząsteczka oksyhemoglobiny przekształca się w cząsteczkę niezwiązaną z tlenem, czyli deoksyhemoglobinę i nabiera właściwości magnetycznych, co powoduje skracanie czasów relaksacji atomów wodoru oraz lokalną zmianę jasności w obrazie MRI. Aby wyrównać braki spowodowane pobraniem tlenu przez neurony, krew natlenowana dociera do aktywowanych miejsc, gdzie zastępuje krew nieutlenowaną. Oksyhemoglobina może dotrzeć do aktywowanego obszaru w czasie 3-5 sekund, a

jej ilość przewyższa tę zużytą przez neurony.

Pierwszy model obrazowania metodą rezonansu magnetycznego został stworzony w 1976 roku przez Raymonda Damadiana i współpracowników. Metoda ta zrewolucjonizowała badania anatomiczne.

Badania wykorzystujące funkcjonalne obrazowanie Raymonda Damadiana metodą rezonansu magnetycznego (fMRI) wskazują, że metoda ta

potencjalnie może znaleźć zastosowanie w wykrywaniu kłamstw. Podczas kiedy tradycyjny wariograf wykrywa zmiany w obwodowym układzie nerwowym, fMRI ma potencjał do wykrywania kłamstwa u źródła czyli w mózgu. Jakkolwiek należy zaznaczyć, że neurobiologiczne systemy odpowiedzialne za kłamstwo są na chwilę obecną słabo poznane. Uważa się, że podczas badania podmiot zmuszony jest do wyboru pomiędzy wyznaniem prawdy a spontanicznym wygenerowaniem kłamstwa. Kłamstwo może zostać zidentyfikowane poprzez zwiększoną aktywność kory przedczołowej oraz płata ciemieniowego.

Literatura

Paul Ekman *Kłamstwo i jego wykrywanie w biznesie, polityce i małżeństwie*.

Stan B. Walters *Kłamstwo. Cała prawda o... Jak wykryć kłamstwo i nie dać się oszukać?*

Krzysztof Galos *Sztuka wykrywania kłamstwa*.

M. Gut, A. Marchewka Funkcjonalny rezonans magnetyczny - nieinwazyjna metoda obrazowania aktywności ludzkiego mózgu.

Richard Wiseman *Dziwnologia. Odkrywanie wielkich prawd w małych rzeczach*.

Homer Nieruchomości

Kupię Sprzedam Wynajmę

Oferty sprzedaży

Domy nowe stan deweloperski:

wolnostojące po 160 m² każdy, parter i piętro po 80 m², obok siebie na szerokiej prostokątnej działce, ogrodzonej, brama na pilota, w lokalizacji Bronowice Małe

bliźniaki, od 150 do 220 m² każdy, parter i piętro, ekspozycja południowa, ogrodzone, brama na pilota, w lokalizacji Kliny, Bronowice Małe, Prądnik Biały

Działki

atrakcyjna działka 3500 m² prostokątna, przy drodze asfaltowej media bezpośrednio przy działce, w lokalizacji Mochnaniec

Posiadamy w ofercie wybór domów i mieszkań

grupahomer.pl 602 380 780

Wenecja

Oryginalny karnawał na wodzie

Miasto kanałów

*zakochanych i
karnawału*

Wenecja

W maskach wszyscy są sobie równi

Wenecja jest miastem i gminą na północy Włoch nad Adriatykiem, stolica regionu Wenecja Euganejska. Ludność Wenecji liczy około 270 tys. mieszkańców. Miasto dzieli się na 6 dzielnic administracyjnych, z czego 2 położone są na wyspach a 4 na stałym lądzie. Większość mieszkańców zamieszkuje na stałym lądzie. Powierzchnia miasta stanowi 415 km². Historyczne centrum miasta zamieszkuje około 60 tys. ludności.

Przez ponad tysiąc lat (726–1797) miasto było stolicą niezależnej Republiki Weneckiej, która

była jedną z morskich i handlowych potęg Morza Śródziemnego. Z okresu największego rozkwitu Republiki, który nastąpił pomiędzy XIII a XVI w., pochodzą liczne zabytki miasta a ich bogactwo i forma decydują o pierwszorzędym znaczeniu Wenecji jako ośrodka turystyki nie tylko w skali Włoch, ale też w skali ogólnoświatowej. Zabytki te, tworząc unikatowy zespół urbanistyczny miasta kanałów i mostów, stanowią o uznaniu Wenecji za jedną z najcenniejszych pozycji na liście światowego dziedzictwa ludzkości. Czołowe zabytki Wenecji stanowią:

Bazylika św. Marka, Plac św. Marka (Piazza San Marco), Piazzetta di San Marco, pałac Dożów (Palazzo Ducale), most Westchnień (Ponte dei Sospiri), wieża zegarowa (Torre dell'Orologio), Prokuracja (Procuratie Vecchie i Procuratie Nuove), most Rialto, Kanał Grande (Canale Grande), Santa Maria della Salute, Santa Maria Gloriosa dei Frari, Kościół San Giorgio Maggiore, Dzwonnica św. Marka w Wenecji,

Palazzo Venier dei Leoni, pałac Ca' d'Oro, barokowy pałac Ca' Rezzonico, pałac Ca' Pesaro, Palazzo Grassi, Synagoga Hiszpańska, Włoska Synagoga (Scuola Italiana), Teatro La Fenice.

Wenecja jest położona na licznych bagnistych wyspach Morza Adriatyckiego. Powierzchnia wód zajmuje 157 km². Z tego względu jest to miasto kanałów – w większości transport odbywa się drogą wodną lub pieszo. Najpopularniejszym środkiem lokomocji jest vaporetto (tramwaj wodny). W XX wieku wyspy połączono linią kolejową i autostradą.

Patronem miasta został święty Marek. Bazylika św. Marka zbudowana została w Wenecji przy placu św. Marka dla pochowania jego relikwii. W 828 roku kupcy weneccy wykradli szczątki świętego z Aleksandrii i przywieźli na lagunę. Pomysł pochowania ciała ewangelisty związany jest z legendą, według której Marek podczas podróży morskiej do Rzymu zatrzymał się na lagunie. Tu ujrzał anioła, który słowami: Pax tibi, Marce evangelista meus, ujawnił mu miejsce pochowania. Św. Marek został obwołany patronem niezależnej Wenecji pod zwierzchnictwem Bizancjum był nim św. Teodor z Amasei. Skrzydlaty lew, symbol św. Marka, przytrzymujący otwartą księgę z wrytymi słowami anioła stał się herbem republiki.

Historyczna część Wenecji pełni głównie funkcje turystyczne. Wenecja jest znanym na całym świecie ośrodkiem turystycznym i kulturalnym. Ze względu na swoją architekturę oraz nietypowe położenie znajduje się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO. Bywa określana najpopularniejszym ośrodkiem turystycznym Włoch. Turystyka stanowi podstawę gospodarki miasta i jest głównym źródłem zatrudnienia i dochodów mieszkańców miasta. Np. bardzo stary i

szanowany zawód gondoliera, który był dawniej podstawą transportu miejskiego, w czasach współczesnych służy głównie klienteli turystycznej. Jednakże Wenecja jest ustawicznie podtapiana. Stare budynki, atakowane przez morze, ulegają zniszczeniu z powodu wilgoci i zanieczyszczeń.

Canal Grande – cieśnina w Wenecji o długości 3,8 km. Ma kształt odwróconej litery "S" i przepływając przez środek miasta dzieli je na dwie części, każda po 3 dzielnice (siestery): Cannaregio, San Marco i Castello oraz Santa Croce, San Polo i Dorsoduro. Szerokość cieśniny waha się od 30 do 60 m osiągając głębokość nawet do 6,0 m. Brzegi łączą cztery mosty: Most Akademii (wł. Ponte dell'Accademia), Most Bosych (wł. Ponte degli Scalzi), Most Rialto (wł. Ponte di Rialto), Most Konstytucji (wł. Ponte della Costituzione) Kanał został zbudowany w XV wieku i łączy wenecką lagunę (Piazzale Roma przy dworcu kolejowym) z kanałem św. Marka (Canale di San Marco), przy Piazzetta di San Marco. Wzdłuż jego brzegów powstały liczne, znane budowle z fasadami skierowanymi w stronę wody, które można podziwiać podczas wycieczki gondolą albo tramwajem wodnym (vaporetto).

Most Rialto (wł. Ponte di Rialto) jest najstarszym i jedynym do czasu wybudowania Ponte dell'Accademia w 1854 roku mostem weneckim nad Canal Grande we Włoszech.

Pierwsze plany zbudowania mostu w tym miejscu miał doża Sebastiano Ziani. Jednak dopiero w 1181 roku zbudowano zaprojektowany przez Nicolò Barattieri most pontonowy Ponte della Moneta (Most Monety), nazwany tak prawdopodobnie od mennicy znajdującej się w pobliżu.

Około 1250 roku pontonowy most zastąpiono zwodzoną konstrukcją drewnianą. Podczas

rebelii przeciwko Bajamonte Tiepolo, w 1310 roku została ona zburzona. Na odbudowanym drewnianym moście umieszczono kramy kupieckie, a opłaty czynszowe przeznaczone zostały na jego utrzymanie. Most zawałił się w 1444 roku pod ciężarem tłumu obserwującego paradę łodzi a po odbudowie ponownie w roku 1524.

W latach 1588-1591 zrealizowano projekt Antonio da Ponte zastępując drewnianą budowlę konstrukcją kamienną. Most ma rozpiętość 28,80 m i wysokość 7,32 m. Na jednoprzęsłowej budowli umieszczone są liczne kramy kupieckie rozdzielone widocznymi z daleka łukami arkad. W środku rozpiętości mostu Antonio da Ponte zaprojektował podwyższony łuk, do którego dochodzą dwa rzędy kramów usytuowanych wzdłuż całego przęsła, frontem do wnętrza mostu. Pomiędzy nimi, poprowadzona jest uliczka dla pieszych. Przejście jest możliwe także przy obu balustradach od strony wody.

Położony na wysokim brzegu obszar w pobliżu mostu, zwany Rialto, został zasiedlony już w pierwszych wiekach istnienia Wenecji. Na ziemiach wokół bazyliki i pałacu dożów znajdował się ośrodek władzy politycznej a w tej części miasta powstało centrum finansowo-handlowe republiki. Już w XII wieku powstał tu pierwszy państwowy bank w Europie. Umiejscowiono również urzędy kierujące sprawami morskimi i skarbem państwa. W Rialto mieścił się bazar, na którym handlowano towarami przywożonymi drogą morską ze Wschodu. W 1514 roku pożar zniszczył prawie całą dzielnicę (ocalał tylko kościół San Giacomo di Rialto). Centrum handlowe odbudowano. Budynek starej fabryki Fabbriche Vecchie powstał w 1519 roku a 30 lat później, Jacop Sasovino, biorąc za wzór poprzednią budowę zaprojektował nowy budynek fabryki Fabbriche Nuove. Parter zajmowały w nim sklepy a górne piętra urzędy administracji kupieckiej. Obecnie budynek Starej Fabryki jest siedzibą Sądu Wenecji.

Wenecja uważana była za operową stolicę Europy w XVII wieku. W Wenecji narodziła się i rozkwitła opera a stanowiła rozrywkę dostępną dla publiczności. W 1637 roku otwarto teatr (Teatro Cassiano) dostępny dla każdego, kto zapłacił za wstęp. Na przedstawienia nowych oper z udziałem najznakomitszych ówczesnych śpiewaków zjeżdżali się w karnawale entuzjaści tej sztuki z całej Europy. Była to atrakcja tak wielka, że u schyłku XVII wieku w Wenecji działało 16 teatrów operowych, których inscenizacje bywały bardzo spektakularne, co umożliwiało finansowe wspieranie teatrów przez najbogatszych weneccjan. Obliczono, że do końca XVII wieku wystawiono tu około 360 dzieł, najczęściej komponowanych specjalnie dla weneckich oper.

Pod koniec XVIII wieku Wenecja utraciła na znaczeniu, ale nadal uważana była za jedno z trzech włoskich miast (obok Neapolu i Mediolanu) wiodących dla opery. Wystawiano tu dzieła najwybitniejszych kompozytorów. Tutaj swoje premiery miały opery m.in. Giuseppe Verdiego a w XX wieku właśnie w Wenecji wystawiono jedyną operę Igora Strawinskiego „Żywot rozpustnika”.

Muzyka w weneckich kościołach - przez wiele wieków Wenecja stanowiła jeden z głównych ośrodków kultury muzycznej w Europie. Dla Weneccjan sztuka stanowiła symbol potęgi miasta.

W bazylice św. Marka rozwinął się efektowny styl muzyki na kilka chórów nazywany szkołą wenecką. Na potrzeby uroczystych nabożeństw powstawały coraz to nowe msze, kantaty i oratoria. W latach 1613-1667 „maestro di capella” w bazylice św. Marka był najwybitniejszy ówczesny kompozytor Claudio Monteverdi. Europejską sławą cieszyli się także organiści angażowani w bazylice; to właśnie oni, w Wenecji, rozwinęli wirtuozowską muzykę

na instrumentach klawiszowych. Rozkwit muzyki w Wenecji związany był z sierocińcami, zwanymi konserwatoriami, które organizowane przy kościołach, kształciły wychowanków w rozmaitych zawodach muzycznych. Jeden z najślawniejszych zatrudniał Antonio Vivaldiego.

Miasto miłości - Wenecja jest niewątpliwie jednym z miast, które najbardziej kojarzą się Europejczykom z miłością i romantycznymi chwilami. Ten niezwykle klimat miasta zawdzięcza przede wszystkim urokliwym kanałom. Zakochane pary pragną spędzić romantyczne chwile w gondoli, całować się pod Mostem Westchnień czy przejść się uliczkami, po których chadzał osławiony kochanek Giacomo Casanova.

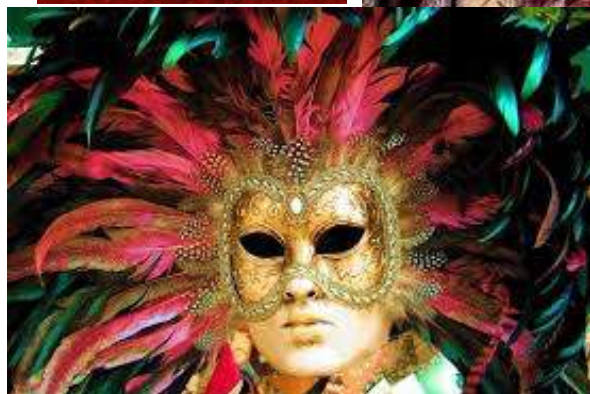
Miasto trwa w niezmiennym uroku od wieków. Jednym z powodów tego stanu rzeczy jest fakt, że Wenecja to wciąż miasto praktycznie bez ulic, samochodów czy skuterów, ale z setkami mostów, małymi zaułkami i kanałami, w których odbija się przez większą część roku błękitne niebo a w nich praca gondolierów w swoich pasiastych koszulkach, słomkowych kapeluszach, sterujących gondolami w charakterystycznej dla nich pozie.

Te wszystkie elementy stanowią właśnie o tym, że przebywając w Wenecji czujemy, że cofamy się w czasie. Ta specyficzna atmosfera Wenecji, jej ponadczasowość, piękno trwające od wieków kreują tę idealną dla kochanków atmosferę.

Światową popularność zyskał karnawał wenecki. Istotnym elementem ubioru bawiących się są maski. W Wenecji odbywa się ważny festiwal filmowy i biennale sztuki współczesnej.

Maska wenecka -

w maskach wszyscy są sobie równi, zarówno arystokrata jak i biedak, kupiec i rzemieślnik, strażnik i rzezimieszek, urzędnik i artysta, pani domu i służąca, zakonnica i kurtyzana, rzeźnik i skryba, rybak i marynarz, żołnierz i szpieg, panna i mężatka, kawaler, czy wdowiec. Zakładając maskę, pozbywają się własnej tożsamości, kryją twarz na rzecz anonimowości i tajemnicy. Nie do rozpoznania, mogą być każdym, mogą być nikim, mogą wreszcie być kim tylko chcą.

Tradycja masek weneckich sięga co najmniej XIII wieku, a prawdopodobnie nawet dawniej. Nie wiadomo jednak dokładnie, skąd się wzięła. Jedna z legend głosi, że gdy na początku XIII wieku Wenecja podbiła Konstantynopol, to do miasta sprowadzono wiele muzułmanek, które zakrywały twarze. I to od nich przejęli ten zwyczaj mieszkańcy Wenecji.

Inne wytłumaczenie podaje, że Wenecja, leżąca na wysepkach, jest miastem niedużym i mieszkańcy doskonale się znali. Maski zaczęli nosić więc dla zachowania prywatności. Zakrywająca twarz osoba była nierozpoznawalna, więc mogła sobie na więcej pozwolić.

Ostatnia wersja odnosi się do spraw politycznych, mianowicie zamaskowani mieszkańcy byli sobie równi.

Na co dzień masek się w Wenecji nie nosi, ale w czasie karnawału na ulicach miasta pojawiają się zamaskowane postaci, nierzadko ubrane też w kolorowe, bogato zdobione stroje. Wenecjanie spędzają nad tymi przebraniami mnóstwo czasu, dopracowując je do perfekcji.

Ponieważ Wenecja jest bardzo popularna wśród turystów, a w szczególności w trakcie karnawału, można też spotkać wielu przyjezdnych, którzy kupują sobie maski na

straganach lub w sklepach i zakrywają twarz, nawiązując do weneckiej tradycji. Najtańsze, plastikowe maski produkowane w Chinach można kupić już za kilka euro, ale można wydać dużo więcej na oryginalną, ręcznie robioną i zdobioną maskę wenecką wykonaną z masy papierowej, ze skóry bądź porcelany.

Można rozróżnić kilka rodzajów weneckich masek. Najbardziej typowa to maska zwana bauta – zakrywa ona całą twarz, ale dolna jej część nie przylega do podbródka tak, żeby osoba ją nosząca mogła zachować pełną anonimowość. Bauty nie trzeba bowiem zdejmować, nawet chcąc napić się czy coś zjeść. Popularne są też maski zwane columbina, które zakrywają jedynie oczy, nos i policzki.

Charakterystyczna maska medico della peste z dziobem była na początku faktycznie używana przez medyków. Wypełniali oni ten dziób ziołami i medykamentami mającymi w ich mniemaniu chronić przez złapaniem zarazy od chorych, którymi się opiekowali. Z początku były one zazwyczaj białe, dopiero potem zaczęto je dekorować.

Białe były też maski zwane volto lub larva – zakrywające calusienką twarz, sięgające od podbródka do czoła i od ucha do ucha, z lekko wyrzeźbionymi ustami i nosem, i małymi otworami na oczy. Kolejną ciekawą maską była moretta, która nie była zawiązywana z tyłu głowy, lecz miała swego rodzaju guzik od wewnątrz, który człowiek trzymał w ustach. Nosząc taką maskę, nie można było więc się odzywać.

Przesąd mówi, że przewożenie maski z Wenecji przynosi pecha.

Publikacje

Zachęcamy uczniów, studentów i doktorantów, pracowników oświaty i nauki, pasjonatów z wielu różnych dziedzin do współpracy i przesyłania prac, artykułów o tematyce naukowej z każdej dziedziny.

Pasje i badania naukowe, prowadzone doświadczenia, ciekawostki wiedzy i umiejętności zasługują na odzwierciedlenie na łamach naszego Biuletynu Naukowego.

Reklama

Zapraszamy do wspierania naszych działań oświatowych poprzez zamieszczanie informacji i reklam na łamach Magazynu Edukacyjnego, którego szeroka edycja pozwala na przedstawienie oferty dużej ilości czytelników. Tematyka treści eksponowanych w czasopiśmie dotyczy edukacji, zdrowia a także podróży, wzbogaconych wiadomościami prawnymi.

Kontakt

Wydawnictwo Homer
e-mail: wydawnictwo@grupahomer.com
www.grupahomer.pl

Poprzednie wydania

<http://www.grupahomer.pl/magazyn-edukacyjny-homer>

Redakcja

Redaktor Anna Fabian
Marketing Olga Borecka

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	1
Sposób oceny ucznia	2
Projekt edukacyjny	12
Kłamstwo to choroba czy patologia	14
Wenecja	20
Wiadomości i informacje	32

Polecenia

<http://www.grupahomer.pl/homer-po-godzinach>

<http://www.grupahomer.pl/zima>

<http://www.grupahomer.pl/kultura-za-darmo>

<http://www.grupahomer.pl/dyskryminacja-dzieci>

<http://www.grupahomer.pl/informator-prawny-oswiaty>

Walentynki... każdego dnia